

Maaike's dochter was verslaafd

**“ALS IK HAD
LOSSELATEN,
WAS JASMIJN
ER *NIET MEER*
GEWEEST”**

De wereld van Maaike (52) stortte in toen ze ontdekte dat haar puberdochter verslaafd was aan alcohol en drugs. Ze zette alles op alles om Jasmijn te redden. “Ik beet me er compleet in vast. Dat hield me overeind.”

INTERVIEW MARLIES JANSEN

“De magneetmuur vol met foto’s, tekeningen en aandoenlijke briefjes uit Jasmijns kindertijd heb ik vorig jaar leeggehaald. Ik vond het te pijnlijk, te confronterend. Thuis kwam Jasmijn nog maar zelden. Ze verbleef bij ‘vrienden’. Ik had geen idee wie dat waren en waar ze woonden. Hoe ze aan geld voor drugs kwam, weet ik niet en misschien wilde ik dat ook wel helemaal niet weten. Tegen mij loog ze dat ze die drugs van haar vrienden kreeg. Soms kwam ze thuis om kleren te pakken, wat te eten en dan ging ze weer. Ik liep op mijn tenen als ze er was. Als ik probeerde met haar te praten, begon ze meteen te schelden en schreeuwen: ‘Houd je kop! Laat me met rust!’ Ze was agressief, trapte de deur in, smeed dingen door de kamer en soms sloeg ze me zelfs. Af en toe sliep ze thuis. Dan deed ik mijn slaapkamerdeur op slot en hield ik de telefoon bij de hand om de politie te bellen als dat nodig was. En ik luisterde steeds of er geluid uit haar kamer kwam: leefde ze nog wel?”

Vanaf haar vijftiende begon ze te veranderen

“Ik begreep het niet. Hoe kon het dat ze zich zo rot voelde dat ze drugs was gaan gebruiken? Ze is omringd door een warme familie, en drank- of drugsproblemen komen in zowel mijn familie als die van mijn ex niet voor. Tot haar vijftiende had ik een goede band met haar. Ze kon me alles vertellen, we deden van alles samen en we hadden het gezellig. Jasmijn was een lief kind. Rustig, creatief, ontzettend slim. Wel keek ze altijd de kat uit de boom, en voelde ze zich ‘anders’ dan anderen. Op de basisschool werd ze op een gegeven moment buitengesloten door een klikje meiden. Later, op het gymnasium, hoorde ze aanvankelijk bij een leuk clubje, maar ook daar ging het mis. Er werden nare roddels over haar verspreid, dat ze met Jan en alleman naar bed zou gaan, terwijl ze nog nooit iets met een jongen had gehad. Het raakte haar, het maakte haar harder en ze sloot zich meer en meer af.

Vijftien was ze toen ik haar zag veranderen. Ze stopte met dansen, met paardrijden, en uiteindelijk ook met gitaarspelen en tekenen. Thuis werd ze steeds stiller.

Natuurlijk stelde ik vragen. Vind je het niet meer leuk om te dansen? Zijn die clubs te veel naast school? Is er iets gebeurd? Maar nee, ze bezwoer me dat er niets aan de hand was. Ze was gewoon moe.

Ze was bleek, verzorgde zichzelf minder goed en had vaak wazige, dikke ogen. ‘Komt van de wind tijdens het fietsen’, wuifde ze mijn vragen weg. Ik vroeg onze huisarts eens met haar te gaan praten. ‘Het lijkt wel of ze drugs gebruikt’, zei ik nog. Volgens hem was er niets aan de hand, sterker: hij vond haar een ontzettend leuke meid. Omdat ik in het school-

“Toen ze een nacht in de cel zat, wist ik in ieder geval dat ze veilig was”

systeem zag dat Jasmijn regelmatig spijbelde, belde ik school. Maar ook daar maakte men zich na gesprekken met haar geen zorgen. Ze wist iedereen goed voor de gek te houden. Maar ik was niet gerustgesteld.

Stiekem snuffelde ik aan haar jas, die stonk naar rook. Ik dacht: ze rookt! – daar maakte ik me toen nog zorgen over. ‘Oh, ik stond op school bij een groepje rokers’, verklaarde ze. Ik ben ook gaan zoeken in haar kamer. In haar gitaartas vond ik een elastisch bh-bandje, een zwartgeblakerde lepel, een flesje alcohol en Citroensap. Wat was dit? Google bevestigde mijn

angst: het zijn benodigdheden voor het gebruik van heroïne. Ik voelde een ijskoude steek in mijn hart.”

Opgepakt wegens winkeldiefstal

Jasmijn ontkende nog steeds – ‘Dat moest ik bewaren voor iemand anders’ – maar ging wel mee naar de hulpverlening die toen op gang kwam.

Het Ouder- en Kindteam van school, een psycholoog, de verslavingskliniek, de leerplichtambtenaar, de schoolarts, bureau Halt, de Jeugdbescherming: allerlei instanties werden erbij betrokken om Jasmijn te helpen. Alleen: dat deden ze niet echt, niet zoals ik had gehoopt. Sterker: ik begreep niets van hun aanpak. Die vond ik veel te soft. Ze vonden het goed dat ze bleef blowen. Dat had ze nodig, het was een overlevingsstrategie die ze niet óók van haar konden afpakken nu ze – naar eigen zeggen – was gestopt met harddrugs, vonden ze. De psycholoog vermoedde een bipolaire stoornis, borderline of narcisme, waardoor de problemen zouden worden veroorzaakt. Dus dát moesten ze behandelen. Maar ik herkende niets van die stoornissen bij Jasmijn. En hoe konden ze haar behandelen zolang ze minstens tien joints per dag rookte? Ik had gelezen wat blowen doet met de hersenen van pubers: ze kunnen er concentratiestoornissen, angstaanvallen en psychoses door krijgen. Moesten ze haar niet eerst van de drugs af helpen? ‘Dat wil ze niet’, kreeg ik te horen. Natuurlijk niet, ze is verslaafd!, dacht ik. Bovendien zei Jasmijn zelf dat het goed ging, en het was haar therapie dus we moesten haar vertrouwen. Als ik twijfels had, was het: ‘Mevrouw, ik weet niet of ik u wel serieus kan nemen. U klinkt als een overbezorgde moeder.’ Met lede ogen moest ik aanzien hoe het almaar slechter ging met mijn dochter. Jasmijn raakte ook nog meer uitgeput van al die gesprekken, de hulpverlening was enorm versnipperd.

Op een dag belde de politie: Jasmijn was opgepakt wegens winkeldiefstal. In haar

tas hadden ze naast een bloes en een hemdje van H&M ook cocaïne, speed en wiet gevonden. “Zullen we haar een nacht vasthouden of haalt u haar op?”, vroegen ze mij. Ik vroeg of ze haar alsjeblieft wilden houden. Het is volslagen idioot dat je als moeder wilt dat je dochter in de cel zit, maar nu wist ik in ieder geval dat ze veilig was. Die nacht heb ik eindelijk weer eens normaal kunnen slapen. Maanden eerder was ik al eens gebeld door het ziekenhuis. Ze was aangereden toen ze stoned op de fiets zat en had daarbij een zware hersenschudding en een scheurtje in haar schedel opgelopen. Elke keer als de telefoon of deurbel ging, sloeg mijn hart een slag over. Al maanden stond ik doodsangsten uit om haar. Ik was bang dat ze een overdosis zou nemen. Bang dat ze zichzelf wat aan zou doen. Bang dat ze zou verdwijnen.”

Gewelddadige seksuele ervaring

“Het deed me pijn dat het zo ver was gekomen met onze dochter. Ergens in die tijd stuurde ze een brief aan mij en haar vader, dat moest van haar psycholoog. Ze schreef dat ze op haar vijftiende een zeer gewelddadige seksuele ervaring had gehad. Het raakte me zó diep dat ze het mij niet had verteld, en dat ik haar niet had kunnen troosten. Ook schreef ze dat ze tijdens een schoolreis in Parijs op het dak van een hotel had gestaan, op de zevende verdieping, gewoon om te kijken of ze iets zou voelen. En dat het haar niets kon schelen als ze zou vallen. Het deed letterlijk pijn in mijn hart om dat te lezen. Wat kon ik nog doen? Niets, behalve zoeken naar goede hulp. Ik gaf niet op, ze is mijn kind. Elke dag opnieuw zocht ik urenlang naar informatie over verslavingen op internet, verweerde ik me tegen de instanties, stuurde mails, diende klachten in, voerde gesprekken met haar behandelaars. Ik beet me er compleet in vast en dat hield me overeind. Als ik het los had gelaten, was mijn dochter er nu niet meer geweest, daar ben ik van overtuigd.

Toen ik op televisie iets over Yes We Can Clinics zag, wist ik: dáár moet ze heen. Ze behandelen niet alleen jongeren met een verslaving, maar ook kinderen die seksueel zijn misbruikt of gedragsproblemen

“IK LUISTERDE STEEDS OF ER GELUID UIT HAAR KAMER KWAM: LEEFDE ZE NOG WEL?”

hebben. De problematiek wordt als één geheel gezien, wat mij logisch lijkt. Een kind gaat immers drugs gebruiken omdat het zich om meerdere redenen ellendig voelt. Maar alle instanties werkten tegen en ik besloot de behandeling dan maar zelf te betalen. Het ging om vele tienduizenden euro's, maar dat kon mij niets meer schelen, mijn kind moest geholpen worden. Met hulp van mijn moeder en een lening moest het lukken. Uiteindelijk was het geld niet nodig: haar behandelaars gaven aan Jasmijn niet meer te kunnen helpen. De Jeugdbescherming ging toen ook overstag en regelde de vergoeding bij de gemeente.”

Door alle smoesjes heengeprik

“Jasmijn was nog maar een schim van zichzelf. Ze was voortdurend ziek en viel vaak flauw. ‘Dit wil je toch ook niet? Ik zie hoe slecht het met je gaat, en hoe eenzaam je je voelt’, praatte ik op haar in. We kwamen overeen dat ze pas na het intakegesprek zou beslissen of ze het programma van 71 dagen bij de kliniek wilde volgen of niet. Op het moment dat de casemanager daar haar belangstellend aankeek en vriendelijk vroeg: ‘Wat kom je hier doen?’, begon ze enorm te huilen. Dat deed ze nooit, ze deed altijd hard en stoer. Ze vertelde hem álles, ook dingen die wij nog steeds niet weten. Ze werd toegelaten tot het programma en was

enorm gemotiveerd om te gaan starten. Er werken ervaringsdeskundigen, Jasmijn hoefde niets uit te leggen. Ze prikken door alle smoesjes heen en er was altijd iemand voor haar, óók wanneer ze midden in de nacht een paniekaanval kreeg. En ze ontmoette er haar fellows, de andere jongeren met wie ze dit programma heeft gedaan. Bij hen vond ze herkenning. Ineens is ze geen buitenbeentje meer. Jasmijn zag er goed uit toen ze uit de kliniek kwam. Ze was aangekomen, had geen wallen meer onder haar ogen. Haar haren waren niet langer dof maar glansden weer. Net als haar ogen. Ze viel mij meteen in de armen.

Ze woont weer thuis en is met de toekomst bezig. Ze zit op een nieuwe school, waar ze zich thuis voelt. Ze haalt negens en tiens, en bezoekt open dagen van universiteiten. En: ze lacht weer. Al is ze ook nog moe en snel geïrriteerd hoor. Want natuurlijk zijn we er nog niet. Ze heeft net als wij nog nazorg en begeleiding. Twee weken geleden had ze tot mijn schrik een terugval. Ze was flink aangeschoten thuisgekomen bij haar vader nadat er een paar dingen waren misgegaan. Gelukkig heeft Jasmijn zich meteen herpakt. Haar problemen zijn ontstaan door een samenloop van omstandigheden, denk ik. Ook is gebleken dat ze zowel hooggevoelig als hoogbegaafd is. Dit verklaart veel, zoals waarom ze zich anders voelde en niet goed om kon gaan met haar gevoelens. Ik kan het nog steeds niet allemaal vatten, maar: het voelt alsof ik mijn kind weer terugheb. We hebben weer vertrouwen in de toekomst.” □